

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра екології, географії та туризму

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК32 «МЕТОДИКА ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

Спеціальність 015 «Професійна освіта. Туристичне обслуговування» _____

Освітня програма «Професійна освіта. Туристичне обслуговування» _____

Психолого-природничий факультет

Рівне 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика туристично-рекреаційних досліджень» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 015 «Професійна освіта (Туристичне обслуговування)»

Мова навчання українська

Розробники:

Лико Д.В., д. с.-г. н., професор кафедри екології, географії та туризму,

Якута О.О., старший викладач кафедри екології, географії та туризму

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри екології, географії та туризму РДГУ

Протокол № 1 від «14» січня 2020 року

Завідувач кафедри екології, географії та туризму

_____ (підпис)

(Д.В.Лико)
(прізвище та ініціали)

Робоча програма схвалена навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія)

Протокол № 1 від «11» лютого 2020 року

Голова навчально-методичної комісії _____

_____ (підпис)

(Сяська І.О.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів — 4	Галузь знань <i>01 «Освіта»</i>	Обов'язкової підготовки	
Модулів — 2 Змістових модулів – 5	Спеціальність <i>015 «Професійна освіта. Туристичне обслуговування»</i>	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання «Туристично-рекреаційний профіль міста»		3-й	
Загальна кількість годин — 120		Семестр	
		6-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних — 3 самостійної роботи - студента — 6	Рівень вищої освіти: <i>бакалавр</i>	Лекції	
		20 год.	
		Практичні	
		28 год.	
		Самостійна робота	
		72 год.	
		Індивідуальні завдання:	
Вид контролю: екзамен			
<p>Базовими для вивчення дисципліни є знання з дисциплін “ Математика для туристичного обслуговування”, “Екомережа України та екотуризм”, “Географія туризму України”, “Туристична картографія” та ін.</p>			

2. Мета навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Методика туристично-рекреаційних досліджень» є формування у студентів знань про структуру рекреаційно-туристичного дослідження, особливості методології рекреаційної географії, систему методів, що застосовуються в рамках міждисциплінарного підходу при вивченні туристично-рекреаційної діяльності..

Основними завданнями вивчення дисципліни «Методика туристично-рекреаційних досліджень» є: формування знання основ методології і методики досліджень в рекреаційній географії і географії туризму, демонстрація можливих шляхів застосування методологічного апарату наук у комплексній економіко-географічній оцінці туристично-рекреаційного потенціалу регіону, вивчення рівня розвитку міжнародного туризму в Україні. Засвоєння курсу передбачає оволодіння методологічним апаратом рекреаційної географії і формує у студентів навички проведення самостійного рекреаційно-географічного дослідження, що необхідно при підготовці курсових і дипломних робіт по спеціальності та участі у науково-дослідній роботі кафедри.

Згідно з освітньою програмою у результаті вивчення навчальної дисципліни «Методика туристично-рекреаційних досліджень» студент повинен володіти наступними **компетенціями**:

загальними:

- ЗК1. Розуміння та власне осмислення основних світоглядних концепцій і принципів у навчанні і професійній діяльності;
- ЗК5. Здатність зосереджуватись на якості та результаті при виконанні завдань;

фаховими:

- o ФК4. Здатність орієнтуватись в організації туристично-рекреаційного простору.

3. Очікувані результати навчання

- Вивчення даної дисципліни формує у студентів наступні програмні результати навчання:

РН4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору;

РН5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1 Загальнонаукові та спеціальні методи туристично-рекреаційних досліджень

ЗМ 1. Загальнонаукові методи у туристично-рекреаційних дослідженнях

Тема 1 Поняття про методологію науки

Вступ до курсу. Роль методології у науковому пізнанні. Поняття методології науки за різними авторами. Класифікація методологічного знання. Методологія як всезагальна наука про знання. Система основних методологічних принципів науки. Рівні методологічного знання конкретної науки як цілісного вчення про методи пізнання та перетворення дійсності. Роль філософії у розвитку методології конкретної науки.

Тема 2 Теоретичні і методологічні основи географічних досліджень

Методологія наукового пізнання в географії, її витoki та основні напрямки. Гумбольт як основоположник наукової методології географії. Антропоцентричний підхід в географії. Загальні проблеми методики наукового дослідження. Поняття процесу пізнання і побудова програми дослідження. Система методів, їх класифікація, основні методологічні принципи та загальнонаукові підходи в географії. Основні просторові географічні категорії. Системний підхід в географії. Географічні системи і комплекси.

ЗМ 2. Проведення рекреаційних досліджень

Тема 3. Рекреаційні дослідження

Об'єкт, предмет та суть рекреаційної географії. Рекреаційна географія в системі наук. Вивчення територіально-рекреаційних систем методами системного аналізу. Специфіка застосування методів галузевих географічних наук у вивченні стану і властивостей підсистем ТРС. Роль рекреаційної географії у формуванні методів вивчення ТРС.

Тема 4. Методи туристично-рекреаційних досліджень

Класифікація методів, які застосовуються в рекреаційно-туристичних дослідженнях. Загальнонаукові методи: історичний, метод порівняння, метод системного аналізу та ін. Міждисциплінарні методи: математичні, статистичні, економічні, ландшафтні, картографічні, методи соціологічного опитування та ін. Спеціальні методи: метод рекреаційного районування, експертних оцінок та ін.

ЗМ 3. Матеріали та джерела інформації

Тема 5. Організація польових туристично-рекреаційних досліджень

Структура рекреаційного дослідження. Польовий етап досліджень та його організація. Суцільні, маршрутні, «ключові дослідження». Методи і прийоми збору первинних матеріалів.

Тема 6. Джерела інформації та методи її використання у туристично-рекреаційних дослідженнях

Достовірність, надійність, репрезентативність ті інші принципи збору інформації. Загальна характеристика. Краєзнавча бібліографія. Архівні картографічні джерела . Карти як метод географічних досліджень. Картоїди. Уявні карти. Статистичні джерела. Друковані джерела (підручники, довідники, карти, енциклопедії, путівники, журнали, газети). Види туристичної інформації в Internet

Модуль 2 Туристично-рекреаційні оцінки

ЗМ 4. Оцінка природних умов

Тема 7. Фізіологічна, технологічна, естетична оцінка природних умов

Вплив кліматичних умов на організм людини. Метод умовних температур. Метод оцінки теплового стану людини за Е.Ратнером. Фізіологічний аспект оцінки умов рекреаційної діяльності за рекреаційною оцінкою типів погоди Н.Данилової. Естетична оцінка природних ландшафтів і показники пейзажного різноманіття

ЗМ 5. Рекреаційний потенціал України

Тема 8. Методика організації та проведення екскурсії

Методика підготовки екскурсії. Проведення екскурсії. Структура екскурсії. Види екскурсій. Підготовка індивідуального тексту екскурсорова. Прийоми проведення екскурсій

Тема 9. Методика визначення потенційної рекреаційної ємності туристичних центрів та зон відпочинку

Вплив антропогенної діяльності на рекреаційні ландшафти, вплив рекреації і туризму на окремі компоненти природного комплексу. Методи визначення екологічно допустимих навантажень на ландшафт: метод пробних площ, трансектний метод, реєстраційно-вимірювальний метод. Стійкість компонентів ландшафту до рекреаційних навантажень. Стадії рекреаційної

дигресії, методи її запобігання. Шкала стадій рекреаційної дигресії. Поняття рекреаційної ємності території. Нормативи рекреаційних навантажень у курортних зонах. Оцінка транспортно-географічного положення і доступності курортних районів.

Тема 10. Методика інтегральної оцінки рекреаційного потенціалу регіонів України

Підходи до інтегрального оцінювання туристично-рекреаційного потенціалу регіонів України. Інтегральна оцінка туристично-рекреаційного потенціалу регіонів України.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с р		л	п	с р
1	2	3	4	6	7	8	9	11
Модуль 1. Загальнонаукові та спеціальні методи туристично-рекреаційних досліджень								
Змістовий модуль 1. Загальнонаукові методи у туристично-рекреаційних дослідженнях								
Тема 1. Поняття про методологію науки	6	2	-	4				
Тема 2. Теоретичні і методологічні основи географічних досліджень	10	2	2	6				
Разом за змістовим модулем 1	16	4	2	10				
Змістовий модуль 2. Проведення рекреаційних досліджень								
Тема 1. Рекреаційні дослідження	10	2	2	6				
Тема 2. Методи туристично-рекреаційних досліджень	10	2	2	6				
Разом за змістовим модулем 2	20	4	4	12				
Змістовий модуль 3. Матеріали та джерела інформації								
Тема 1. Організація польових туристично-рекреаційних досліджень	10	2	2	6				
Тема 2. Джерела інформації та	16	2	4	10				

методи її використання у туристично-рекреаційних дослідженнях								
Разом за змістовим модулем 3	26	4	6	16				
Усього годин за М1	62	12	12	38				
Модуль 2. Туристично-рекреаційні оцінки								
Змістовий модуль 4. Оцінка природних умов								
Тема 1. Фізіологічна, технологічна, естетична оцінка природних умов	14	2	4	8				
Тема 2. Методика організації та проведення екскурсії	16	2	4	10				
Разом за змістовим модулем 4	30	4	8	18				
Змістовий модуль 5. Рекреаційний потенціал України								
Тема 1. Методика визначення потенційної рекреаційної ємності туристичних центрів та зон відпочинку	12	2	4	6				
Тема 2. Методика інтегральної оцінки рекреаційного потенціалу регіонів України	16	2	4	10				
Разом за змістовим модулем 5	28	4	8	16				
Усього годин за М2	58	8	16	34				
Усього	120	20	28	72				

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методика вивчення документів як джерел туристично-рекреаційної інформації	2
2.	Рекреаційні потреби і рекреаційна діяльність	2
3.	Рекреаційні ресурси та методи їх оцінювання	2
4.	Методика дослідження туристично-рекреаційних ресурсів	2

5.	Об'єкти особливої охорони як важлива складова природних рекреаційних ресурсів	2
6.	Застосування методу бального оцінювання об'єктів	2
7.	Методика оцінки екскурсійних об'єктів	2
8.	Підготовка та проведення екскурсій	2
9.	Розробка схеми туристично-рекреаційних досліджень	2
10.	Проведення польових туристично-рекреаційних досліджень	2
11-12.	Методика вивчення і оцінки природних умов для літніх і зимових видів відпочинку	4
13.	Методика вивчення історико-культурного потенціалу регіону	2
14.	Складання плану комплексної економіко-географічної характеристики рекреаційного потенціалу і рівня туристичного освоєння	2

9. Самостійна робота

Самостійна робота є основним засобом засвоєння студентом навчального матеріалу у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Самостійна робота студента над засвоєнням навчального матеріалу з навчальної дисципліни може виконуватися у бібліотеці, навчальних кабінетах, лабораторіях і комп'ютерних класах, а також у домашніх умовах та передбачає:

- вивчення лекційного матеріалу по темі;
- опрацювання літератури по темі;
- підготовку до практичних робіт;
- підготовку до самостійних робіт;
- роботу в глобальній комп'ютерній мережі Інтернет.

Перелік завдань для самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Класифікація методів, що використовуються в рекреаційно-географічних дослідженнях, та їх зміст: загальнонаукові (історичний, порівняння, метод системного аналізу та ін.), міждисциплінарні (математичні та математико-статистичні, економічні, ландшафтні, картографічні, методи соціологічних досліджень та ін.), спеціальні (метод рекреаційного районування, експертних оцінок, і ін.).	4
2.	Види туристської інформації в системі Інтернет.	2
3.	Види туристських карт, атласів, путівників.	2
4.	Принципи оцінювання, критерії відбору основних елементів оцінки і побудова оціночних шкал. Шкала вимірювань і шкала оцінок	4
5.	Сутність фізіологічної, технологічної, естетичної оцінки рекреаційно-географічних умов курортних районів	2
6.	Методи фізіологічної оцінки кліматичних умов. Вплив кліматичних умов на організм людини: комфортні, субкомфортні, дискомфортні типи погоди. Метод умовних температур. Фізіологічна класифікація клімату Е. Ратнера	6
7.	Рекреаційна оцінка типів погоди Н.А. Данилової. Технологічний аспект оцінки природно-рекреаційного потенціалу території, схема обмежень рекреації	4
8.	Естетична оцінка природних ландшафтів і показники пейзажного різноманіття. Бальна оцінка контрастності пейзажу. Шкала оцінки пейзажної виразності	3
9.	Методика вивчення та оцінки гідрографічної мережі і заболоченості. Функціональні, санітарно-гігієнічні, естетичні аспекти оцінки водного об'єкта для рекреації	2
10.	Показники технологічної оцінки водних об'єктів для купально-пляжного відпочинку і водно-спортивних занять.	2
11.	Методика вивчення та рекреаційної оцінки рельєфу	2
12.	Методика вивчення рослинного покриву для рекреації: оцінка видового складу, фітотерапевтичних, естетичних властивостей.	2
13.	Показники ступеня сприятливості лісових насаджень для різних видів відпочинку	3
14.	Вплив антропогенної діяльності на рекреаційні ландшафти, вплив	4

	рекреації і туризму на окремі компоненти природного комплексу	
15.	Методи визначення екологічно допустимих навантажень на ландшафт: метод пробних майданчиків, трансектний метод, реєстраційно-вимірювальний метод.	2
16.	Стійкість компонентів ландшафту до рекреаційних навантажень	2
17.	Стадії рекреаційної дигресії, методи її запобігання.	3
18.	Шкала стадій рекреаційної дигресії.	3
19.	Поняття про рекреаційну ємності території	2
20.	План-схема вивчення і оцінки історико-культурного потенціалу туристичного центру, регіону: топоніміка краю, загальна чисельність пам'ятників, тематична структура (пам'ятки археології, історії, архітектури, мистецтва, етнографії, виробництва, природи і садово-паркового мистецтва і ін.)	6
21.	Застосування методів кореляційного, регресійного аналізу в рекреаційних дослідженнях.	2
22.	Вивчення динамічних рядів	2
23.	Основні напрямки соціологічного вивчення рекреаційної діяльності та туризму. Сутність і етапи соціологічного дослідження	4
24.	Коефіцієнт туристичної вибірковості	4
25.	Разом	72

10. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне науково-дослідне завдання

«Туристично-рекреаційний профіль міста»

Це завдання виконується на прикладі одного міста, яке студенти вибирають самостійно. Робота полягає у самостійному зборі інформації з різних джерел та поданні її у структурованому вигляді за планом.

Туристично-рекреаційний профіль міста .....

1. Географічне положення
  - 1.1. Географічні координати
  - 1.2. Країна, положення на карті
  - 1.3. Природна зона
  - 1.4. Адміністративний статус міста
  - 1.5. Сучасна площа
  - 1.6. Сучасна чисельність населення

2. Природна підсистема
  - 2.1. Рельєф місцевості
  - 2.2. Особливості клімату
  - 2.3. Гідрографія
  - 2.4. Міські насадження
3. Історія
  - 3.1. Історія виникнення міста
  - 3.2. Топоніміка міста
  - 3.3. Тип просторової структури міста
4. Сучасний стан
  - 4.1. Сучасний економічний профіль міста
  - 4.2. Транспортна мережа
  - 4.3. Інженерна інфраструктура
  - 4.4. Демографічний та етнокультурний профіль міста
  - 4.5. Освіта, мистецтво, культура.
  - 4.6. Пам'ятки історії та культури.
  - 4.7. Перспективи розвитку міста.

На основі проаналізованої інформації зробити висновок про туристичну привабливість території міста та рекреаційне навантаження.

1. Рекреаційні дослідження: сутність, об'єкт та предмет рекреаційної географії.
2. Рекреаційна географія в системі наук.
3. Роль рекреаційної географії у формуванні методів вивчення ТРС.
4. Класифікація методів, що використовуються в рекреаційно-географічних дослідженнях, та їх зміст: загальнонаукові (історичний, порівняння, метод системного аналізу та ін.), міждисциплінарні (математичні та математико-статистичні, економічні, ландшафтні, картографічні, методи соціологічних досліджень та ін.), спеціальні (метод рекреаційного районування, експертних оцінок, і ін.).
5. Підготовчий етап досліджень: сутність та завдання.
6. Структура рекреаційного дослідження. Предмет, об'єкт і суб'єкт рекреаційного дослідження.
7. Польовий етап досліджень і його організація. Суцільні, маршрутні, «ключові» дослідження.
8. Методи і прийоми збору первинних матеріалів. Достовірність, надійність, репрезентативність і інші принципи збору інформації.
9. Предмет рекреаційної географії, її завдання.
10. Зв'язки рекреаційної географії з іншими дисциплінами.
11. Методи рекреаційної географії.
12. Основні напрямки рекреаційно-географічних досліджень
13. Сутність поняття «вільний час» в рекреаційній географії.

14. Сутність поняття «відпочинок» в рекреаційній географії.
15. Еволюція поняття «туризм».
16. Співвідношення понять «рекреаційна освоєність» і «рекреаційне освоєння території».
17. Поняття «рекреаційна територія». Типи рекреаційних територій.
18. Туризм, лікування і відпочинок як основні форми рекреації.
19. Основні показники розвитку туристських функцій і рівня рекреаційної освоєності курортних районів. Аналіз забезпеченості населення стаціонарними закладами.
20. Методичні підходи до проведення рекреаційного районування. Види районування: районування окремих видів ресурсів або їх компонентів, галузеве районування, інтегральне економіко-географічне рекреаційне районування.
21. Затратні методи оцінки рекреаційних ресурсів. Оцінка рекреаційних ресурсів, заснована на рентному підході.
22. Застосування методів кореляційного, регресійного аналізу в рекреаційних дослідженнях. Вивчення динамічних рядів.
23. Основні напрямки соціологічного вивчення рекреаційної діяльності та туризму. Сутність і етапи соціологічного дослідження.
24. Рекреаційні ресурси України.
25. Рекреаційні ресурси світу.
26. Рекреаційні потреби.
27. Рекреаційні потреби в Україні і світі.
28. Територіально-рекреаційна система (поняття, чинники формування, підсистеми).
29. Територіально-рекреаційна система (властивості, типізація).
30. Рекреаційна діяльність, її класифікація.
31. Лікувально-курортне господарство.
32. Лікувально-курортне господарство України.
33. Лікувально-курортне господарство світу.
34. Оздоровчо-спортивна діяльність.
35. Пішохідний туризм.
36. Водний туризм.
37. Велосипедний туризм.
38. Спелеологічний туризм.
39. Гірськолижний туризм.
40. Пізнавальна рекреаційна діяльність.
41. Релігійний туризм.
42. Сільський зелений туризм.
43. Екологічний туризм (природоохоронні території та їх види).
44. Розважально-ділова рекреаційна діяльність.
45. Виставкова діяльність в Україні.
46. Діловий туризм.
47. Міський туризм.

11. Методи навчання

При вивченні дисципліни «Методика туристично-рекреаційних ресурсів» використовують наступні методи навчання:

МН1 – словесний метод (лекція, співбесіда, дискусія тощо);

МН2 – практичний метод (практичні заняття);

МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);

МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

12. Методи оцінювання

При проведенні контрольних заходів з дисципліни „Методика туристично-рекреаційних ресурсів” використовуються такі форми контролю якості засвоєння навчального матеріалу:

МО1 – екзамен;

МО2 – усне або письмове опитування;

МО4 – тестування;

МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

МО9 – захист практичних робіт.

13. Засоби діагностики результатів навчання

Екзамен; презентація результатів виконаних завдань та досліджень.

14. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий іспит	Сума	
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4		Змістовий модуль 5		ІНДЗ	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	7		
3	4	4	4	4	4	5	5	5	5			
Модульний контроль – 5					Модульний контроль – 5							

T1, T2... T8 — теми змістових модулів.

16. Методичне забезпечення

1. Робоча програма з дисципліни «Методика туристично-рекреаційних досліджень».
2. Конспект лекцій з дисципліни «Методика туристично-рекреаційних досліджень».
3. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з дисципліни «Методика туристично-рекреаційних досліджень».
4. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи.

17. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Роль рекреаційної географії у формуванні методів вивчення ТРС.
2. Класифікація методів, що використовуються в рекреаційно-географічних дослідженнях, та їх зміст: загальнонаукові (історичний, порівняння, метод системного аналізу та ін.), міждисциплінарні (математичні та математико-статистичні, економічні, ландшафтні, картографічні, методи соціологічних досліджень та ін.), спеціальні (метод рекреаційного районування, експертних оцінок, і ін.).
3. Структура рекреаційного дослідження. Предмет, об'єкт і суб'єкт рекреаційного дослідження.
4. Польовий етап досліджень і його організація. Суцільні, маршрутні, «ключові» дослідження.
5. Методи і прийоми збору первинних матеріалів. Достовірність, надійність, репрезентативність і інші принципи збору інформації.
6. Основні напрямки туристично-рекреаційних досліджень
7. Сутність поняття «відпочинок» в рекреаційній географії.
8. Еволюція поняття «туризм».
9. Поняття «рекреаційна територія». Типи рекреаційних територій.
10. Туризм, лікування і відпочинок як основні форми рекреації.
11. Основні показники розвитку туристських функцій і рівня рекреаційної освоєності курортних районів.
12. Методичні підходи до проведення рекреаційного районування. Види районування: районування окремих видів ресурсів або їх компонентів, галузеве районування, інтегральне економіко-географічне рекреаційне районування.
13. Оцінка рекреаційних ресурсів, заснована на рентному підході.
14. Застосування методів кореляційного, регресійного аналізу в рекреаційних дослідженнях. Вивчення динамічних рядів.
15. Рекреаційні ресурси України.
16. Рекреаційні ресурси світу.
17. Рекреаційні потреби в Україні і світі.
18. Територіально-рекреаційна система (поняття, чинники формування, підсистеми).

19. Територіально-рекреаційна система (властивості, типізація).
20. Рекреаційна діяльність, її класифікація.
21. Лікувально-курортне господарство України.
22. Лікувально-курортне господарство світу.
23. Оздоровчо-спортивна діяльність.
24. Екологічний туризм (природоохоронні території та їх види).
25. Методика підготовки екскурсії
26. Проведення екскурсії
27. Структура екскурсії
28. Види екскурсій
29. Підготовка індивідуального тексту екскурсовода
30. Прийоми проведення екскурсій
31. Види туристської інформації в системі Інтернет.
32. Види туристських карт, атласів, путівників.

18. Рекомендована література

Базова

1. Бейдик О. О. Рекреаційні ресурси України : навч. посіб. / О. О. Бейдик. – 3-е видання перероб. та допов. – К. : Альтерпрес, 2011. – 462 с.
2. Бейдик О.О. Українсько-російський словник термінів і понять з географії туризму і рекреаційної географії. / О.О. Бейдик – К.: РВЦ «Київський університет», 1997. – 300 с.
3. Гулич О. І. Екологічно збалансований розвиток курортно-оздоровчих територій: питання теорії і практики : монографія / О. І. Гулич. – Львів : ІРД НАН України, 2007. – 208 с.
4. Захарченко П. В. Модели экономики курортно-рекреационных систем : монографія / П. В. Захарченко. – Бердянск : Ткачук А. В., 2010. – 392 с.
5. Іванунік В.О. Концепції оцінки рекреаційно-туристичних ресурсів : навч. посібник / В. О. Іванунік. – Чернівці : Чернівецький національний університет, 2011. – 84 с.
6. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні / В. Ф. Кифяк. – Чернівці : Зелена Буковина, 2003. – 324 с.
7. Кравців В. С. Науково-методичні засади реформування рекреаційної сфери : наукове видання / В. С. Кравців, Л. С. Гринів, М. В. Копач, С. П. Кузик. – К. : Вища школа, 2002. – 245 с.
8. Кузик С. П. Географія туризму : навчальний посібник. / С.П. Кузик. - К.: Знання, 2011. – 271 с.
9. Лукьянова Л. Г. Рекреационные комплексы: уч. пос. / Л. Г. Лук'янова. – К. : Вища шк., 2004. – 346 с.
10. Масляк П. О. Рекреаційна географія : навч. посіб. / П. О. Масляк. – К. : Знання, 2008. – 343 с.
11. Масляк П.О. Рекреаційна географія. Навчальний посібник. / П.О. Масляк. К.: Знання, 2008. – 343 с.

- 12.Мацола В. І. Рекреаційно-туристичний комплекс України / В. І. Мацола. – Л. : Світ, 2001. – 176 с.
- 13.Мельник І. Г. Рекреаційна географія : навч.-метод. посіб. для студ. спец. „Географія”/ І. Г. Мельник ; Держ.закл. „Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. – Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2012. – 102 с.
- 14.Николаенко Д. В. Рекреационная география: учеб. пос. для студ. высш. учеб. заведений / Д. В. Николаенко. – М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. – 288 с.
- 15.Овчинникова Е. А. Международный туризм. География туристских ресурсов: учеб. пос. / Е. А. Овчинникова. – М. : ИФК Омега – Л; СПб: Учитель и ученик, 2002. – 384 с.
- 16.Основи курортології : посібник для студентів та лікарів / за редакцією М. В. Лободи, Е. О. Колесника. – К. : Видавець Купріянова О. О., 2003. – 512 с.
- 17.Основи розвитку курортно-рекреаційного потенціалу на Україні. – К. : Будівельник, 1999. – 235 с.
- 18.Панкова Є. В. Туристичне краєзнавство : навч. посібн. / Є. В. Панкова ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – К. : Альтерпрес, 2003. – 351 с.
- 19.Покоłodна М. М. Рекреаційна географія: навч. посібник / М. М. Покоłodна; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2012. – 275 с.
- 20.Рекреация – социально-экономические и правовые аспекты / отв. ред. В. К. Мамутов, А. И. Амоша. – К. : Наук. думка, 1992. – 432 с.
- 21.Романов А. А. География туризма : учеб. пос. / А. А. Романов, Р. Г. Саакянц. – М. : Советский спорт, 2002. – 464 с.
- 22.Рутинський М.Й. Географія туризму України. Навч.-метод. посібн. / М.И. Рутинський. / – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 160 с.
- 23.Сажнева Н.М. Рекреаційна географія: Навчальний посібник. / Н.М. Сажнева. – Мелітополь: Люкс, 2008. – 329 с.
- 24.Скрипник Н. Я. Рекреаційна географія [текст] : навч. посіб. / Н. Я. Скрипник, А. М. Сердюк. – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 296 с.
- 25.Смаль І. В. Основи географії рекреації і туризму : навч. посібн / І. В.Смаль. – Ніжин: Вид. НДПУ ім. Миколи Гоголя, 2004. – 264 с.
- 26.Смаль І. В. Туристичні ресурси світу. – Ніжин: Вид-во Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, 2010. – 336 с.
- 27.Стафійчук В. І. Рекреалогія : навч. пос. / В. І. Стафійчук. – К. : Альтерпрес, 2006. – 264 с.
- 28.Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія : навчальний посібник / Н. В. Фоменко. – К. : Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с.
- 29.Ярош М. В. Основы курортологии : учебное пособие / М. В. Ярош, В. М. Ефимова. – Симферополь : Антиква, 2010. – 396 с.

Допоміжна

1. Бабкин А. В. Специальные виды туризма / Бабкин А. В.– Ростов-на-Дону : Феникс, 2008. – 252 с.

2. Биржаков М. Б. Введение в туризм: учебник для вузов / М. Б. Биржаков. – 6-е изд., перераб. и доп. – Санкт-Петербург: Издательский дом «Герда», 2004. – 448 с.
3. Ващенко Н. П. Рекреаційні комплекси світу. Опорний конспект / Н. П. Ващенко. – К.: КНТЕУ, 2004. – 202 с.
4. Гошовский И. Всемирное наследие Украины / И. Гошовский. // Украинский туризм. – № 4, 2008. – С. 34–36.
5. Дмитрук О. Ю. Екологічний туризм: сучасні концепції менеджменту і маркетингу: навч. посібник / О. Ю. Дмитрук. – 2-ге вид., випр. та доп. – К.: Альтерпрес, 2004. – 191 с.
6. Драчева Е. Л. Специализированные виды туризма. Лечебный туризм: учебное пособие / Е. Л. Драчева. – М.: КНОРУС, 2008. – 152 с.
7. Зорин И. В. Энциклопедия туризма: справочник. / И. В. Зорин, В. А. Квартальнов. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 368 с.
8. Івченко А. С. Вся Україна. / Івченко А. С. – К.: ДНВН «Картографія», 2006. – 656 с.
9. Кадастр мінеральних вод України / Гол. ред. М. В. Лобода. – К.: «ТАМЕД», 1996. – 27 с.
10. Квартальнов В. А. Туризм: учебник / В. А. Квартальнов. – М.: Финансы и статистика, 2004. – 320 с.
11. Кравців В. С. Науково-методичні засади реформування рекреаційної сфери. / В. С. Кравців, Л. С. Гринів, М. В. Копач, С. П. Кузик. – Львів: НАН України. – ІРД НАН України. – 1999. – 78 с.
12. Методика визначення показників рекреаційної характеристики земель. – К.: Ірпень, 2000. – 18 с.
13. Окладникова Е. А. Международный туризм. География туристских ресурсов / Е. А. Окладникова. – М.: Наука, 2002. – 384 с.
14. Організація туризму: підручник / І. М. Писаревський, С. О. Погасій, М. М. Поколотна та ін.; за ред. І. М. Писаревського. – Х.: ХНАМГ, 2008. – 541 с.
15. Павлов В. І. Рекреаційний комплекс Волині: теорія, практика, перспективи: Монографія. / В. І. Павлов, Л. М. Черчик – Луцьк: Надстир'я, 1998. – 124 с.
16. Соціально-економічна географія України: навч. посібник / За ред. О. І. Шаблія. – Львів: Світ, 2000.
17. Степанов Е. Г. Основы курортологии: учебное пособие. / Е. Г. Степанов. – Харьков: ХНАГХ, 2006. – 326 с.

19. Інформаційні ресурси

Бібліотеки:

1. РДГУ: абонент №1 – м. Рівне, вул. Пластова, 31.
  2. Абонент №2 – м. Рівне, вул. Толстого, 3.
  3. Абонент №3 – м. Рівне, вул. Пластова, 41.
  4. Обласна наукова – м. Рівне, майдан Короленка, 6,.
  5. Міська – м. Рівне, вул. Київська, 44.
-
1. <http://www.igu.org.ua> – офіційний сайт Інституту географії Національної академії наук України.
  2. <http://www.aerialsatellitemap.com> – сайт порталу аерокосмічних ресурсів.
  3. <http://www.ukrmap.com.ua> – офіційний сайт Державного науково-виробничого підприємства "Картографія".
  4. <http://www.isgeo.kiev.ua> – офіційний сайт компанії з надання геоінформаційних послуг "Інтелектуальні системи-ГЕО" (ІСГЕО).
  5. <http://www.nbuv.gov.ua> – офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.
  6. <http://www.bbc.com> – офіційний сайт телекомпанії ВВС.
  7. <http://www.news.discovery.com> – офіційний сайт телеканалу "Discovery".
  8. <http://www.viasatworld.com> – офіційний сайт телеканалу "History".
  9. <http://www.ignau.org.ua> – офіційний сайт Національного атласу України.
  10. <http://www.panoramio.com> – галерея фотографій з точною прив'язкою до місцевості.
  11. <http://www.landcover.org> – галерея супутникових зображень Землі.
  12. <http://www.landsat.org> – галерея супутникових зображень Землі.
  13. <http://www.maps.google.com> – галерея мап та супутникових зображень Землі.
  14. <http://www.kegt-rshu.in.ua> – сайт кафедри екології, географії та туризму РДГУ.
  15. <https://www.unwto.org/> - сайт Всесвітньої туристської організації.

Робоча програма _____
(назва навчальної дисципліни)

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями)
на 20__-20__ навчальний рік на засіданні кафедри екології, географії та туризму

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “__” _____ 20__ року № ____
Завідувач кафедри _____ (_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету
Протокол від “__” _____ 20__ року № ____
Голова навчально-методичної комісії _____ (_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робоча програма _____
(назва навчальної дисципліни)

Перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями)
на 20__-20__ навчальний рік на засіданні кафедри _____

Розділ робочої програми навчальної дисципліни	Зміни і доповнення

Протокол від “__” _____ 20__ року № ____
Завідувач кафедри _____ (_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету
Протокол від “__” _____ 20__ року № ____
Голова навчально-методичної комісії _____ (_____
(підпис) (прізвище та ініціали)